İstanbul BAM, 12. HD., E. 2024/587 K. 2024/797 T. 23.5.2024

İstanbul BAM - 12. Hukuk Dairesi
Esas No.: 2024/587
Karar No.: 2024/797
Karar tarihi: 23.05.2024
Belgeyi Lexpera'da Görüntüle

MAHKEMESİ: İSTANBUL 17. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 17/01/2024 (Ara Karar)

NUMARASI: 2023/554 Esas

TALEP: İhtiyati Hacze İtiraz

İhtiyati hacze itirazın reddine ilişkin ara kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine düzenlenen rapor ve dosya kapsamı incelenip gereği görüşülüp düşünüldü;

TALEP: Talep eden davacı vekili; müvekkili şirketin ... IMO numaralı ... "..." gemisinin kayıtlı maliki olduğunu, müvekkili ile davalı arasında 16/04/2022 tarihli çarterparti akdedildiğini, söz konusu çarterparti tahtında Hindistan'ın Kandla Limanı'ndan "..." gemisine yüklenen 55.195,090 mt buğday yükünün Türkiye İskenderun ve İsrail Hayfa Limanı'na taşındığını, ancak tahliye limanlarında kiracıların yükü tahliye edememelerinden dolayı geminin Mısır'ın Said Limanı'na gönderildiğini ve yükün bir kısmının burada tahliye edildiğini, daha sonra taraflar arasında yapılan görüşmelerin akabinde yükün Malta / Valetta Limanında tahliye edilmesine karar verildiğini ve 29/08/2022 tarihinde ... Limanı'nda tahliye işleminin tamamlandığını, kiracıların yükü tahliye edemediğini ve ... gemisinin süreastaryaya girdiğini, 16/04/2022 tarihli çarterpartide günlük 30.000-USD olup toplam da 520.127,45-USD süreastarya ücreti doğduğunu, bu meblağın müvekkili şirkete ödenmediğini, müvekkilinin alacağının tahsili için Londra'da tahkim sürecini başlattığını, davalının tahkim sürecine vekili aracılığıyla katıldığını, usulüne uygun bir şekilde yapılan yargılama sonucunda hakem tarafından 09/10/2023 tarihli kesin ve nihai karar ile müvekkilinin davalıdan 510.269,30-USD alacaklı olduğuna hükmedildiğini belirterek hakem kararının tenfizine ilişkin davada davalının dava konusu alacağı karşılamaya yeter miktarda malvarlığı üzerinde takdiren teminatsız olarak ihtiyati haciz kararı verilmesini talep etmiştir.

İHTİYATİ HACİZ KARARI: Mahkemece 21/12/2023 tarihli ara karar ile; MTK'nun 6.maddesine göre tahkim yargılamasından önce ve sonra ihtiyati haciz kararı verilmesi mümkün olup, Yargıtay 11.HDinin 21/04/2005 tarihli 2004/4309 esas ve 2005/4022 karar sayılı ilamında da kabul edildiği üzere tedbir niteliğinde bulunan ihtiyati haciz kararı verilebilmesi için yabancı hakem kararının tenfiz edilmiş olması koşulunun aranmasına gerek bulunmadığı, bu nedenle söz konusu talebin İİK'nın 257 vd. maddeleri

çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği, dosya kapsamına göre tenfiz talebine konu hakem kararında hüküm altına alınan alacak bakımından İİK'nın 257. vd. maddelerine göre ihtiyati haciz koşullarının oluştuğu gerekçesiyle davacı vekilinin ihtiyati haciz talebinin alacağın dava tarihindeki kur karşılığı üzerinden hesaplanan miktarın %10'u tutarında teminat mukabilinde kabulü ile 510.269,30-USD alacak üzerinden davalı şirketin alacak miktarını karşılamaya yeter miktarda malvarlığının ihtiyaten haczine karar verilmiştir.

İTİRAZ: Davalı vekili 04/01/2024 tarihli itiraz dilekçesi ile MÖHUK'un 60/2 maddesi gereğince yabancı hakem kararının tenfizinin tarafların yazılı olarak kararlaştırdıkları yer asliye mahkemesinden dilekçeyle isteneceğini, taraflar arasında böyle bir anlaşma olmadığı takdirde aleyhine karar verilen tarafın Türkiye'deki yerleşim yeri yoksa, sâkin olduğu, bu da yoksa icraya konu teşkil edebilecek malların bulunduğu yer mahkemesinin yetkili olduğunu, yabancı hakem kararının tenfizi davasının yetkisiz mahkemede açıldığını, müvekkili şirketin merkezinin Gaziantep'te bulunduğunu, MÖHUK 61.maddesinin 1.fıkrasının a bendine göre öncelikle taraflar arasında usulüne uygun bir şekilde yapılmış geçerli bir tahkim sözleşmesi bulunmadığını, davacının yabancı hakem kararına konu ettiği sözleşmedeki imzanın müvekkili şirket yetkilisine ait olmadığını, müvekkil şirketi tarafından imzalanmış bir sözleşme bulunmadığını, ayrıca taraflar arasında anlaşmazlıkların tahkime taşınacağına dair tahkim iradesi bulunmadığını, taraflarına sözleşmenin tebliğ edilmediğini,alınan teminata da itiraz ettiklerini, sözkonusu teminat miktarının karşı tarafın haksız çıkması durumunda müvekkil şirketin zararlarını karşılamaktan çok uzak düşük miktar olduğunu belirterek ihtiyati haczin kaldırılmasını talep etmiştir.

İTİRAZ ÜZERİNE VERİLEN ARA KARAR: Mahkemece; davalı vekili tarafından yetki itirazında bulunulmuş ise de ihtiyati haczin esas dava ile birlikte talep edilmesi nedeniyle mahkemenin yetkili olduğu, dosyada mübrez 16/04/2022 tarihli çarterparti ile hakem kararının Türkçe tercümesi incelendiğinde, davacı ile davalı arasında Singapur bayraklı, ... IMO nolu M/V "..." isimli geminin kiralanması hususunda anlaşıldığı, 09/10/2023 tarihli hakem kararı ile 510.269,30-USD tutarındaki sürastarya ücretinin davacı donatana ödenmesine, söz konusu alacağa 30/09/2022 tarihinden itibaren üç aylık dönemler halinde yıllık %6,0 oranında bileşik faiz uygulanmasına karar verildiği, MTK'nın 6.maddesine göre tahkim yargılamasından önce ve sonra ihtiyati haciz kararı verilmesinin mümkün olduğu, tedbir niteliğinde bulunan ihtiyati haciz kararı verilebilmesi için yabancı hakem kararının tenfiz edilmesi koşulunun aranmasına gerek bulunmadığı, dosya kapsamına göre tenfiz talebine konu hakem kararında hüküm altına alınan alacak yönünden İİK'nun 257 vd. maddelerindeki ihtiyati haciz koşullarının mevcut olduğu, takdir edilen teminatın uygun olduğu gerekçesiyle ihtiyati haciz kararına itirazın reddine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ: Davalı vekili; mahkemenin yetkisiz olduğunu, mahkemenin yetki ile ilgili gerekçesinin yerinde olmadığını, Gaziantep'de bulunan asliye ticaret mahkemelerinin yetkili olduğunu, taraflar arasında tahkim sözleşmesi bulunmadığını, sözleşmedeki imzanın müvekkiline ait olmadığını, müvekkilinin mallarını kaçırması gibi bir durumun da söz konusu olmadığını, hükmedilen teminatın zararları karşılamaktan uzak olduğunu belirterek kararın kaldırılmasını talep etmiştir.

GEREKÇE: Talep, yabancı hakem kararının tenfizine ilişkin davada ihtiyati haciz istemine ilişkindir. İİK'nın 257/1. maddesine göre, rehinle temin edilmemiş ve vadesi gelmiş bir para borcunun alacaklısı ihtiyati

haciz talebinde bulunabilir. İİK'nın 258/1. maddesinin 2. cümlesine göre: "İhtiyati haciz kararı verilebilmesi için alacaklı, alacağı ve icabında haciz sebepleri hakkında mahkemeye kanaat getirecek delilleri göstermeye mecburdur." Bu madde uyarınca İhtiyati haciz talep eden, İ.İ.K'nun 257/1. maddesi kapsamında bir para borcunun alacaklısı olduğunu, borcun rehinle temin edilmediğini ve borcun vadesinin gelmiş olduğunu yaklaşık olarak mahkemeye kanaat getirecek tarzda ispat etmek durumundadır. İhtiyati haciz kararı verilebilmesi için muaccel bir para alacağının bulunması ön koşuldur. Varlığı ihtilaflı ve tespite muhtaç olan bir alacak talebi yönünden ortada muaccel veya müeccel bir bir para alacağı bulunduğu söylenemeyecektir. Diğer taraftan dava açıldıktan sonra ihtiyati haciz kararı, yalnızca söz konusu davaya bakan mahkemeden istenebilir (HMK md 390/1 kıyasen). Dolayısıyla taraflar arasındaki tenfiz davasının görüldüğü mahkemenin ihtiyati haciz bakımından da yetkili olduğu anlaşılmaktadır. Asıl davada sonradan yetkisizlik kararı verilmesi, ihtiyati haciz kararı bakımından mahkemeyi yetkisiz kılmayacağından davalının ihtiyati haciz kararı ile ilgili yetki itirazı yerinde görülmemiştir. Dosyada mübrez 09/10/2023 tarihli hakem kararı ile 510.269,30-USD tutarındaki sürastarya ücretinin davacı donatana ödenmesine, söz konusu alacağa 30/09/2022 tarihinden itibaren üç aylık dönemler halinde yıllık %6,0 oranında bileşik faiz uygulanmasına karar verildiği anlaşılmakta olup, davacı bahsi geçen hakem kararına dayalı ihtiyati haciz talebinde bulunmuştur. Yabancı hakem heyeti tarafından verilen bir kararın Türkiye'de icra edilebilmesi için söz konusu mahkeme kararının tenfizi ve bu tenfiz kararının kesinleşmesi gerekmekle birlikte bilindiği üzere, ihtiyati haciz işlemi bir icra ve infaz işlemi niteliği taşımamaktadır. Bu nedenle ihtiyati haciz kararı verilebilmesi için söz konusu yabancı mahkeme kararının tenfizi ve bu tenfiz kararının kesinleşmesi yada tanınmış olması gerekmemekle birlikte, ihtiyati haciz şartlarının bulunup bulunmadığının İİK 257 maddesi uyarınca değerlendirilmesi gerekmektedir. Usulen kesinleşmiş veya kesin nitelikte bir hakem kararının varlığı halinde alacağın varlığı hususunda kanaat verici delilin sunulduğu kabul edilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekir. Alacağın varlığı hususunda kanaat verici delil sunulması halinde verilebilecek ihtiyati haciz kararı uyuşmazlığı esastan sonuçlandıran bir karar değil, geçici hukuki koruma kararı niteliğinde bir ara karar olacaktır. Bu durumda yaklaşık ispat koşulunun gerçekleştiği, ihtiyati haciz koşullarının oluştuğu dikkate alındığında davalının aksi yöndeki istinaf nedenleri yerinde görülmemiştir. Bunun dışında, teminat tutarının daha yüksek miktarda belirlenmesi talep edilmiş ise de teminat, alacaklının ileride haksız çıkması halinde borçlunun ve üçüncü kişinin uğrayacağı zararları karşılamak amacıyla alınmakta olup, taraflar arasındaki hak ve menfaat dengesi de gözetildiğinde mahkemece hakem kararına dayanan alacağın % 10'u tutarında takdir edilen teminatın makul olduğu sonucuna varılmıştır. Açıklanan nedenlerle; mahkemece davalının ihtiyati hacze itirazının reddine ilişkin ara kararında bir isabetsizlik bulunmadığından davalı vekilinin yerine görülmeyen istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle: İhtiyati hacze itiraz eden vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nun 353(1)b-1 maddesi uyarınca ESASTAN REDDİNE,Peşin harcın karar harcına mahsubuna başkaca harç alınmasına yer olmadığına, Dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda HMK 362(1)-f maddesi uyarınca kesin olmak üzere oy birliği ile karar verildi.23/05/2024